

Riikka Purran esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Esitys pähkinäkuoressa

@minna.Punakallio@bsky.social
Kuntaliitto 19.8.2025

KUNTALIITTO

Purra esittää 900 miljoonan euron leikkauksia valtion ”toissijaisiin menoihin”

- Leikkauslistalla mm. kuntien valtionosuudet, kotouttaminen, kehitysyhteistyö, järjestöavustukset
- Tiukan finanssipolitiikan ja sopeuttamisen syynä on osin puolustus ja turvallisuus
- Ehdotuksessa valtion budjettimenot ovat 89,6 mrd. euroa ja tulot 82 mrd. euroa, ml. kertaluonteinen tuloutus valtion asuntorahastosta. Ilman sitä valtion alijäämä olisi 9,9 mrd. euroa.



Julkinen talous | Purra esittää 900 miljoonan leikkauksia, pakolaiskiintiö nolleen – järjestöiltä ja oppositiolta kritiikkiä

Ehdotuksen sisältämät uudet sopeutustoimet (1/2)

	2026 milj. €	2027 milj. €
Kehitysyhteistyö	105	140
Valtionavustukset ja -rahoitusosuudet		
STM:n valtionavustukset järjestöille	100	100
OKM:n valtionavut (taide- ja kulttuuri, liikuntapaikat)	35	35
Kuntien peruspalveluiden valtionosuudet	150	150
Yliopistoindeksin jäädytys vuosiksi 2026–2027	59	112
Vapaan sivistystyön rahoituksen alentaminen	20	20
Kirkkojen rahoitus (kirkollisveron tuoton kasvua vastaavasti)	9	9
Kotouttaminen ja maahanmuutto		
Kotoutumiskorvaukset kunnille ja hyvinvointialueille lakkautetaan	167	150
Kiintiöpakolaisten vastaanoton lopettaminen (nyk. 500 hlö/v.)	6	9

Ehdotuksen sisältämät uudet sopeutustoimet (2/2)

	2026 milj. €	2027 milj. €
Yritystuet		
Valtion T&K-rahoituksen 1,2 % tavoitteen lykkäys vuoteen 2035*	56	115
Rajataan palveluhenkilöstö miehistötuen ulkopuolelle	36	36
Muut toimenpiteet		
Yksityislääkärillä käynnin Kela-korvaukset (valtio 47 milj. €)	90	90
Eduskunnan ns. joululahjarahakäytänteen lakkauttaminen	40	40
Opetushallituksen lakkautus ja toimintojen siirto osaksi OKM:ää	0	15
Yhteensä	873	1021
* Rahoituksen vähennys kohdistuu yritysten lisäksi Suomen Akatemialle ja yliopistoille.		



**Peruspalveluiden
valtionosuus**

**Kuntiin kohdistuvat uudet ehdotukset
rahoitusleikkauksiksi lähentelevät
300 miljoonaa euroa.**

**Laskennalliset
kotoutumis-
korvaukset**

**Vapaa
sivistystyö**

Tiedote 7.8.2025:

Kuntaliitto tyrmistyi lisäleikkauksista

- 150 miljoonan euron rahoitusleikkaus on tuntuva ja suora leikkaus kuntalaisten peruspalveluihin. Byrokratiasta leikkausta ei voi kuitata.
- Kuntien talous on heikkenee ja eriytyy parhaillaan jo muutoinkin.
- Kuntien rahoituksesta on leikattu tällä hallituskaudella tuntuvasti jo aikaisemmin.
- Esitykset ovat julkisen sektorin sisäistä osa-optimointia, jotka eivät taita julkisen sektorin velkaantumista.



Kuntaliitto tyrmistyi Purran budjettiehdotuksesta: kansalaisten sivistys ja koulutus eivät ole "toissijaisia valtion menoja"



Kuntaliiton ja OAJ:n yhteinen kannanotto Purran esittämiin leikkauksiin

Tiedote, 8.8.2025 [På svenska](#)

- Esitetty peruspalveluiden valtionosuusleikkaus on suora ja tuntuva leikkaus perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen.
- Samaan aikaan opetuksen velvoitteita uudistetaan, mm. oppimisen tuki. Perusopetuksen vahvistamisen toimenpiteisiin ohjattu 200 miljoonaa euroa leikataan nyt toista kautta pois.
- Kunnissa ei ole sellaista byrokratiaa, josta esitetyt leikkaukset voitaisiin tehdä.

Kannanotto leikkauksiin

Kuntaliitto ja OAJ: Koulutuksesta leikkaaminen ei pelasta Suomea – se kaventaa sen mahdollisuuksia



Orpo: Hallituspuolueiden edustajista asetettiin 8.8.2025 neuvotteluryhmä

- Neuvotteluryhmä etsii uusia, julkista taloutta valmistelevia toimia osana hallituksen budjettivalmistelua
- Neuvotteluryhmä tuottaa oman ehdotuksen puolueiden puheenjohtajille elokuun aikana
- Työryhmä koostuu yhdestä jokaisen hallituspuolueen nimeämästä kansanedustajasta ja talouspoliittisesta erityisavustajasta

**Neuvottelujen
puheenjohtajana
Ville Valkonen**



<https://www.sttinfo.fi/tiedote/71344468/sopeutusneuvotteluj-a-vetava-valkonen-hyvinvointiyhteiskunnan-kestava-rahoitus-vaatii-uusia-toimia?lang=fi>

Blogi:

VM:n riihessä turvauduttiin vanhoihin resepteihin

- Kuntien valtionrahoituksen leikkaukset eivät tuo senttiäkään säästöä julkiseen talouteen, vaan ne ovat julkisen sektorin sisäistä osaoptimointia.
- Julkisen sektorin velkaantuminen taitetaan vain harkituilla ja toimivilla säästötoimilla.
- Suomi tarvitsee juuri nyt kipeästi itseluottamusta, rohkeutta, osaamistason nostoa, uusia työpaikkoja sekä ammattitaitoisia työntekijöitä. Näitä aineksia työstetään varhaiskasvatuksessa, kaikissa koulutusasteissa, sivistys- ja työllisyyspalveluissa.

Minna Punakallion blogi 8.8.2025

VM:n riihessä turvauduttiin vanhoihin resepteihin – valtionosuuksiin esitetään lisäleikkauksia



Yhteenveto

Valtion toimet heikentävät kuntataloutta vuosina 2025-2027

	2024	2025	2026	2027
Maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus	108	108	108	108
Indeksijarru (1 %-yksikkö)	-24	-49	-80	-111
Black Friday -valtionosuuskompensaatio		277	277	277
Normien purkuun liittyvä valtionosuusleikkaus		-23	-21	-21
Leikkaus TE-palveluiden rahoitukseen		-37	-37	-37
Leikkaus kuntien laskennallisiin koto-korvauksiin		-58	-58	-58
75 miljoonan euron valtionosuusleikkaus (kehysriihi 2025)			-75	-75
150 miljoonan euron valtionosuusleikkaus (VM-esitys TAE 2026)			-150	-150
Laskennalliset koto-korvaukset lakkautetaan, kuntaosuus (VM-esitys TAE 2026)			-124	-116
HALLITUKSEN TOIMIEN VAIKUTUS YHTEENSÄ	84	218	-160	-183
Sote-siirtolaskelman tarkentuminen:				
Sote-siirron jälkikäteisperintä vuodelta 2023		-167	-167	-167
Sote-siirron jälkikäteisperintä vuodelta 2024		-64	-64	-64
VALTION TOIMIEN VAIKUTUS YHTEENSÄ	84	-13	-391	-414

Työttömyyden nousu kasvattanut TE-uudistuksen kustannuksia kunnille

Hallituksen työmarkkinauudistukset ja säästöt lisänneet toimeentulotuen tarvetta.

18-24-vuotiaiden toimeentulotuen rahoitusvastuun täysimääräinen siirto kunnille puuttuu laskelmasta



**Petteri Orpon hallituksen budjettiriihi
käydään 1.-2.9.2025.**

**KUNTA
LIITTO**

Kiitos!



Minna Punakallio
Puh. 09 771 2095, 040 – 751 5175
minna.punakallio@kuntaliitto.fi
[@MinnaPunakallio.bsky.social](https://bsky.social/MinnaPunakallio)

